

ΕΚΛΕΚΤΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

[Του Φ.Ρ. ΜΙΣΤΡΑΛ]

*Από τη συλλογή «LIS JSOLO D'OR» (Τα χρυσά νησιά).

I

‘Η Μαργκάι απ’ τὸ Βαλμεράν ἀπ’ ἀγάπη μεθυσμένη πρὸς τὸν κάμπο βοβολάει ὄφρα δὺὸ πρὶν ξημερώσῃ. Κατεβαίνοντας τὸ λόφο σὰν τοκλή φαίνεται ναίαι. — «Τὸν ζητῶ τοῦ κάκου, λέει, πουθενά δὲν τότε βροίωκα... Ὡμὲ ἢ καρδιά μου τρέμει !».

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

‘Ομορφὴ εἶνε ἡ Μαργκάι τόσο, ποῦ καὶ τὸ φεγγάρι μὲς’ στὰ σύννεφα μονήμενο σιγαλά στὸ σύννεφο εἶπε : «Σύννεφο ὁμορφο, τραβήξου’ θέλ’ ἢ ὄρη μου ν’ ἀφίση μὴν ἀχτίδα τῆς νὰ πῶσῃ πῶσω στὴ Μαργκάι τραβήξου, ἢ οἰκία σου μ’ ἐμποδίζει.»

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Τὸ πουλί, ποῦ μὲς’ στὰ σπύρτα κανακίζει τὰ μικρὰ του, τὸ κεφάλι ἀνασηκώνει γιὰ νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπό τῆς. ‘Ὅμως βλέποντας, πὼς κλαίει, ὅλο σκώζεται καὶ τότε γιὰ νὰ τῆς παρηγορήσῃ τῆς ἐγλυκομίλῃσῃ, ἴσως πὸ πολλὸ ἀπὸ μισῆ ὥρα.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

‘Ὡς κ’ αὐτὴ ἢ πυγολαμπίδα, ποῦ μὲσω στὸ δάσος λάμπει, τῆς λέει : — Ἰσοτυχὴ κοπέλλα, πῶς τὸ φῶς μου ἂν θέλῃς ! Τὸν καλὸ σου ἐδῶ γρηθεῖς ; Γληγορώτεσα, καὶμὲν, ἂν μοῦ πῶς εἰσπῶμένα, τὸ μικρὸ μου τὸ λυχνάρι ὀδηγὸς θά σοῦ γινόταν !».

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

II

‘Η Μαργκάι απ’ τὸ Βαλμεράν κάνει τόσα ὄφρα κ’ ἔλα, ποῦ στὸν ἴσκιό κάποιου δρόμου βόηκε πιά τὸ παλληκάρι. — «Ἀπ’ τὴ χαράγῃ, τοῦ λέει, νά, γιὰ ἰδῆς τὸ φῶσμά μου ἀπ’ τὰ δάκρυά μου μονοκέυει. Πῶσος ἔρωτας γιὰ σένα, ποῦ μὲ ἀρπάζει καὶ μὲ κλέβει !

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Τὸ φεγγάρι μὲ κυττοῦσε καὶ μὲ τόνο ὅλο συμπόνια μοῦ μιλοῦσε τὸ πουλάκι, λατρυμένη μου, γιὰ σένα ! Ὡς κ’ αὐτὴ ἢ πυγολαμπίδα ἦθελε ἢ χαριτωμένη γιὰ ὀδηγὸ νὰ μοῦ δαεισθῇ τὸ μικρὸ τῆς τὸ λυχνάρι.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Μὰ θωροῦ τὸ μέτωπό σου νὰ’ πολὺ σκοντοφλιασμένο ! Θύλεγε κανεῖς, πὼς εἶσαι ἄσπιτος... Καλὲ μου, θέλεις σπῆσι μου πίσω νὰ πῶω ; — «Μὰ τὴν πίστι μου, θλιμένο πρόσωπο ἔχω, γιὰτὶ ματῆρ πεταλούδα τριγυρνώντας νὰ τρομάξω ἔγινε αἰτία.»

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

— «‘Η φωνὴ σου, ποὶ ἄλλοτε ἦταν γλυκιά τόσος, τώρα μοῦδῃ μὲ τὸ σείσιμο, ποῦ κάτω ἀπ’ τὴ γῆς μονοκρίζει... Τοῦμο !» — «‘Η φωνὴ μου βαρυσπασμένη εἶνε τόσο, γιὰτὶ—ἔξωρε—καστερωνάτῃς με εἶχα γείρει με τὴν πλάτη ἀπὰ στὰ χόρτα.»

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

— «Ποῖν ἐπέθαναι ἀπὸ πλῆξῃ μὲ ἀπὸ φόβου σῆγῃ ἴωρα. Σ’ ὄρπαξῃ—καλὲ μου—ἡμίωρα ἔχει πένθιμα φοροῦσι !» — Πένθιμος ἀπόσως εἶπε ὁ μανθῆς μου... εἶνε μαθῶς καὶ λιγώτερο δὲν εἶνε μὰτ’ ἢ νύχτα μὰ κ’ ἢ νύχτα ἔχει τὴ λαμπρότητά τῆς.»

III

‘Ὅταν τοῦ βοσκῶ τοῦ ἀστῆρι εἶχε ἄρχισῃ νὰ γλωμαῖνῃ κ’ εἶχε ὁ βασιλεὺς τῶν ἀστροῶν στὸν δόξιντο προβάλλει, τότες ἀάφρα κλεφτήκα, οὐ μαιθῶ ἄλογο πηδήκα καὶ σὰν ἀνεῖκος ἐφύγα ἀπὸ κατάρβατα κ’ οἱ δὺὸ τοῖς.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Τὸ πῆλο ἀλοχὸ ποσοδὸς πάνω σ’ ὅτο πέτρος δρόμο κ’ ἢ γῆς δὴ τραταζόταν κάτω ἀπὸ τοῖς δὺὸ ἐρωμένω. Καὶ πολλὲς μάγισσες—λέγε ἰδιες ζωτικὰ χορῆσαν γῆσω τοῖς ὡς τῆς ἡμέρα, σὰν τρελλὲς ὅλες γελώτας.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Τότε τὸ γλωμὸ φεγγάρι κορυφῆκε μέσα στὰ νησιά πέταξε καὶ τὸ πουλάκι πάνω στὸ κλαδί ἀπὸ τρόμο ὡς κ’ αὐτὴ ἢ πυγολαμπίδα τὸ λυχνάρι τῆς τὸ σῆμα κ’ ἢ φτωγοῦλα ! σῆμαζόνητῃ γλῆγορα μὲς’ στὸ χορτάρι.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Κ’ ὅλοι λένε οἱ στοῖς γάμους τῆς καϊμένης τῆς Μαργκάι δὲ γλεντίσανε καθόλου μήτε καὶ γελῶσαν ὀδιόλου.

ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ ΤΙΠΟΤΑ

Τὰ σπασμένα γυλιὰ

Τὰ σπασμένα γυλιὰ χρησιμοποιοῦνται πολὺ σπὴν βιομηχανία καὶ σὲ ἄλλα ἔργα.

Μποροῦμε ὡς τόσο νὰ χρησιμοποιήσομε καὶ στὸ σπῆτι τὰ σπασμένα γυλιὰ γιὰ νὰ ἐξοικονομήσομε τὰ κάρβουνα μας, ποῦ εἶνε τόσο ἀκριβὰ σ’ αὐτὴ τὴν ἐποχῇ.

‘Αφοῦ ἀνάψετε φωτιὰ ρίχνετε ἐπάνω μερικὰ σπασμένα γυλιὰ, ὄχι ὅμως καὶ πολλὰ, γιὰτὶ ἢ φωτιὰ τότε δὲν σβῆσει. Θὰ δῖτε μὲ μεγάλη σὰς ἐκτιλῆθῃ στὶ τὰ κάρβουνα δὲν χωνεύουν ὅπως συνήθως ἄλλὰ διατηρῶν θανυμία τὴν φωτιὰ. ‘Η οἰκονομία τῶν κάρβουνων εἶνε σημαντικὴ.

Προσῆτε ὅμως νὰ ρίχνετε τὰ γυλιὰ μόνον ὅταν τὰ κάρβουνα ἔχουν ἀνάψει καλά.

Κομμάτιακία ἀπὸ σαποῦνι

Τὰ ἔπολειμματα τοῦ σαποῦνιῦ δὲν μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰτὶ εἶνε μικρὰ καὶ ξεφεύγουν ἀπὸ τὰ χέρια. Μὴν τὰ πετάτε ὅμως. ‘Ὅταν ἔχετε συνάξει ἀρκετὰ τὰ ρίχνετε μέσα σὲ βρασιτὸ νερὸ ἔκει θὰ ἐνωθῶν μόνον τοὺς σὲ μιὰ μάζα.

Κατοῖν ἐτοιμάζετε ἕνα στερογγυλὸ δοχεῖο, ἕνα κεοδὸ λ.χ. καὶ ἀφοῦ τὸν ἀλείψετε καλά μὲ λάδι ρίχνετε μέσα τὴν ζεστὴ μάζα. ‘Ὅταν ἢ μάζα κρυώσῃ, τὸ νέο σαποῦνι ξεκολλᾷ μόνον τοῦ καὶ εἶνε ἕτοιμο νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ πάλι.

Τὰ καλὶκὰ κουτὶ κενσερβῶν

Πρὶν πετάξετε ἕνα παλιὸ κουτὶ ἀπὸ νεομῖτα, σκεφθῆτε ἢ μπορεῖτε νὰ κάμψετε μὲ ἀετὸ. ‘Εξάφρα, ἕνα ὄφραϊο καὶ πλοῦσια διακοσμημένο ἀνθοδοχεῖο... πορσελάνης.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ δὲν εἶνε δὰ καὶ πολὺ δύσκολο καὶ δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλη τέχνη. ‘Αφοῦ κλωνίσετε μ’ ἕνα σφῆρι (καλλίτερον ζῦ-λινο) τὰ ἔσωτερικὰ χεῖλῃ τὸ κουτιοῦ καὶ τὸ καθαρίσετε καλά προμηθεύσετ’ ε λακ. λενοὸ ἀπὸ ἕνα χρωματιστοπλαστῖο. Περῶν : ἕνα χεῖρ μ’ ἕνα κίθαρὸ πινέλο καὶ ἀφίνετε νὰ στεγνώσῃ μὲ μέρα.

Κετὶ τὴν περῶντῃ ἕνα δεῦτερο γέφρ. Τὸ κουτὶ μοῖζει τῶ α μὲ ἕνα βίσι ἀπὸ πορσελάνη μὲ τὸ κατάλευκο χρῶμα τῶ. Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν τελειώνει τὸ ἔργο σας. Μ’ ἕνα λεπτὸ πινέλο, ἂν ἔχετε ἰδίαντο ζωγραφικῆς, σχεδιάζετε ἀνθῆ καὶ πουλάκια ἐπάνω στὸ βάζο.

‘Αν ὅμως δὲν ἔχετε ἐπιτηδεύματα γιὰ τέτοια πράγματα, τότε προμηθεύθετε ἕτοιμα σχέδια, ἴσως καὶ χιλκωμανῆς, ποῦ βγαῖνουν θανυμία ἐπάνω σπὴν λακῆ.

Καὶ εἶτοι ἔχετε ἕνα πρώτης τάξεως βεζο, ποῦ μπορεῖ νὰ φιγουράρῃ στὸ καλὶτερο σαλόνι.

Τὰ καλὶκὰ ψαθῆκία

Μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ σὲ τίποτι ἕνα παλιὸ ψαθῆκι ; ‘Ετοι γαίνεται. ‘Ὁ σκοντοπῆλῆρος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ πάρῃ πρὶν τὸ χρησιμοποιήσετε κόμη μὲ μολύβδι, ὄχι βέβ. τὰ γιὰ φῆραμα, ἀλλὰ γιὰ ἐγγόχηρο.

‘Αἰοῦσφαιρέετε τὴν κορδὸ ἔλα βαρτζίζετε τὸ ἄκροστο ψαθῆκι σὲ ζενοὸ νερὸ γιὰ νὰ υἱακῶσῃ ἐτελειώσῃ τὸ δίνετε τότε στὶ σπῆλι βέλετε : πινεράκι γιὰ ψωμί, γιὰ λευλοῦδια, γιὰ φροῦτα, καὶ ἐγγύχεται...

‘Αναλόγως τοῦ γύστου σας, τοῦ προσθέτετε δὺὸ χερσούλια ἀπὸ πῆχτο χρωματιστὸ μεταξί, φιωγκῶς κ.λ.π. ἢ τὸ ντύετε μὲ χρωματιστὸ σατέν.

‘Η σκόνη τοῦ ποῦρῶ

‘Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι ἢ στάχτη τοῦ ποῦρῶ εἶνε πρώτης τάξεως καθαρικὸ γιὰ τὰ δόντια. ‘Ὅχι δὲως ἔτοι πῶος εἶνε !

Πρώτα πρέπει νὰ φροντίσετε νὰ εἶνε πολὺ στεγνῆ. Κατοῖν πρέπει νὰ τὴν κοσκινίσετε καλά ὥστε νὰ γίνῃ πολὺ λεπτή. Προσθέτετε ἔπειτα λίγη σκόνη κίνας καὶ λίγη μαγνήτῃ ψιλοκοπιμένη κατὶτὴν ἀνακατεύετε καλά μὲ σ’ ἕνα μεγάλο φλιτζάνι.

Εἰς τὴν σκόνη ἔκεινη προσθέσατε λίγη ἐοδῆς μέντας (ἀπὸ τὰ χαροοπλαστεία) καὶ ἔχετε μιὰ πρώτης τάξεως σκόνη γιὰ τὰ δόντια. Τὴν διατηρεῖτε στεγνῆ μὲ σ’ ἕνα κουτὶ τενεκεδένιο ἢ σὲ δοχεῖο πορσελάνης κλειστὸ καλά.

καὶ λένε, ὅτι κ’ οἱ ἀροαβῶνες κ’ οἱ χοροὶ γιῆσαν κάποιον, ὅπου καὶ τὸ φῶς φαίνεται μὲς’ ἀπὸ τῆς χαράμῃδας.

ἢ ἀπ’ τὸν κάμπο τῆ Μαργκάι δὲν φαίνεται ποτὲ σὰς ; ‘Η μητέρα τῆς ἢ δόλια κάνει προσονῆς καὶ κλαίει καὶ δὲν παθεῖ νῆ μιλῆ γιὰ τὴν ὥρια βοσκοπούλα.

Τὸ τραγοῦδι πάμπαι, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τώρα πιά πετάξετε, ἀηδονία καὶ [τζιτζίκια !]

Τὸ τραγοῦδι ἀκοῦστε τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Νὰ το, τὸ τραγοῦδι τῆς Ὠραίας [τοῦ Αὐγούστου !]

Λαγκαδιὰ τοῦ Βαλμεράν, τοῦ Μπῶ δροῦμε, ἀπὸ τὸ λόφο

Μεταφραστῆς Ἡλίας Π. Βουτεριδῆς